

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 marca 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Barbara Mazurkiewicz-Nowikowska
Sędziowie:	SA Małgorzata Rokicka-Radoniewicz (spr.) SO del. do SA Jacek Chaciński
Protokolant: st. prot. sądowy Kinga Panasiuk-Garbacz	

po rozpoznaniu w dniu 13 marca 2019 r. w Lublinie

sprawy H. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o ustalenie prawa do świadczenia przedemerytalnego

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

od wyroku Sądu Okręgowego w Zamościu

z dnia 31 stycznia 2018 r. sygn. akt IV U 1005/17

I. oddala apelację;

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. na rzecz H. G. kwotę 240 (dwieście czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Jacek Chaciński Barbara Mazurkiewicz-Nowikowska Małgorzata Rokicka-Radoniewicz

III AUa 347/18

UZASADNIENIE

Organ rentowy - Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. decyzją z dnia 31 sierpnia 2017 r., odmówił wnioskodawcy H. G., przyznania prawa do świadczenia przedemerytalnego, ponieważ wnioskodawca sam wystawił sobie świadectwo pracy z dnia 31 grudnia 2016 r., na okoliczność zatrudnienia w Centrum Usługowo-Handlowym (...) Sp. z o. o. w Z., a jako kurator nie miał uprawnień do wystawiania świadectw pracy pracownikom Spółki i w tej sytuacji tryb rozwiązania stosunku pracy wskazany w jego świadectwie pracy, nie odpowiada warunkom określonym w art. 2 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. z 2013 r., poz.

170 ze zm.), mówiącym o rozwiązaniu stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy o promocji zatrudnienia.

Od tej decyzji odwołanie do Sądu Okręgowego w Zamościu wniósł wnioskodawca H. G., domagając się zmiany decyzji i przyznania prawa do świadczenia. Zarzucił organowi rentowemu naruszenie prawa materialnego poprzez nieuznanie okresu zatrudnienia od 2 marca 1992 r. do 31 grudnia 2016 r. Podniósł, że jako kurator ustanowiony dla Spółki, był umocowany do wystawienia świadectwa pracy, gdyż była to jedna z czynności zmierzająca do likwidacji firmy.

Sąd Okręgowy w Zamościu wyrokiem z dnia 31 stycznia 2018 roku zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił H. G. prawa do świadczenia przedemerytalnego od dnia (...). Sąd Okręgowy ustalił, że wnioskodawca H. G., ur. (...), do dnia 31 grudnia 2016 r. był zatrudniony w Centrum Usługowo-Handlowym (...) Sp. z o. o. w Z., ostatnio na stanowisku prezesa zarządu Spółki.

Od dnia 31 stycznia 2017 r. jest zarejestrowany, jako osoba bezrobotna i z dniem 29 lipca 2017 r., upłynął 180-dniowy okres pobierania tego zasiłku.

W dniu 1 sierpnia 2017 r. wnioskodawca zgłosił w organie rentowym wniosek o przyznanie prawa do świadczenia przedemerytalnego.

Po rozpoznaniu tego wniosku organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję.

Nie jest sporne, że wnioskodawca do dnia rozwiązania stosunku pracy udowodnił 40 lat okresów składkowych i nieskładkowych, uzupełnionych okresem pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia.

Wyłączną przyczyną odmówienia wnioskodawcy przez organ rentowy prawa do świadczenia przedemerytalnego, było ustalenie organu rentowego, dotyczące trybu rozwiązania stosunku pracy, jako nie dającego prawa do świadczenia.

Faktycznie Centrum Usługowo-Handlowe(...)Sp. z o. o. w Z. funkcjonowała do dnia 31 grudnia 2016 r. i z tym dniem nastąpiła jej rzeczywista likwidacja. Jej majątek w dniu 7 lipca 2017 r. przejął Prezydent Miasta Z.. Ostatnio Spółka zatrudniała 10 pracowników i wnioskodawca, po rozwiązaniu z nimi umów o pracę, wystawił świadectwa pracy zarówno pracownikom, jak i sobie.

Organ rentowy nie kwestionował świadectw pracy, wystawionych przez wnioskodawcę innym pracownikom.

Wnioskodawca od 2010 r. był jedynym członkiem zarządu Spółki, a to w związku ze zrzeczeniem się tej funkcji przez pozostałych członków zarządu.

Przy łącznej reprezentacji Spółki, nie mógł jej reprezentować jednoosobowo, dlatego został ustanowiony, jako jej kurator postanowieniem Sądu Rejonowego III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich w Zamościu z dnia 18 maja 2010 r., sygn. akt III RNs 95/10.

Do czasu likwidacji Spółki, występował w jej imieniu w postępowaniach podatkowych, ubezpieczeniowych i wobec Państwowej Inspekcji Pracy.

Pełnił rolę pracodawcy względem zatrudnianych pracowników. Ustalał im i wypłacał wynagrodzenia. Prowadził akta osobowe.

W postępowaniu przyznającym mu prawo do zasiłku, jako osobie bezrobotnej, sposób rozwiązania stosunku pracy, nie był kwestionowany.

Powyższych ustaleń faktycznych Sąd dokonał na podstawie zgromadzonych dokumentów oraz w oparciu o zeznania wnioskodawcy, złożone w trybie art. 299 k.p.c.

Autentyczność dokumentów nie budzi wątpliwości.

Sąd dał wiarę zeznaniom wnioskodawcy, jako spójnym, logicznym i mającym potwierdzenie w dowodach z dokumentów.

Wynika z nich jednoznacznie, że z dniem 31 grudnia 2016 r. Centrum Usługowo-Handlowe (...) Sp. z o. o. w Z., uległa likwidacji, co stanowiło wyłączną przyczynę rozwiązania z wnioskodawcą stosunku pracy.

Mając na uwadze poczynione ustalenia Sąd Okręgowy orzekł, że zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 5 i ust. 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2148) prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie, która do dnia rozwiązania stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy o promocji zatrudnienia, w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 40 lat dla mężczyzn, i która po upływie co najmniej 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych, spełnia łącznie następujące warunki:

1) nadal jest zarejestrowana jako bezrobotna;

2) w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych;

3) złoży wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 180-dniowy okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

Według art. 2 ust. 2 tej ustawy, za okres uprawniający do emerytury, o którym mowa w ust. 1, uważa się okres ustalony zgodnie z przepisami art. 5-9, art. 10 ust. 1 oraz art. 11 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227, z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 2 ust. 1 pkt 19 lit.b) ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2017 r., poz. 1065 ze zm.), przez rozwiązanie stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, należy rozumieć m.in. rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego z powodu ogłoszenia upadłości pracodawcy, jego likwidacji lub likwidacji stanowiska pracy z przyczyn ekonomicznych, organizacyjnych, produkcyjnych albo technologicznych.

Pracodawca wnioskodawcy Centrum Usługowo-Handlowe (...) Spółka z o. o. w Z., uległ faktycznej likwidacji z dniem 31 grudnia 2016 r. i ta likwidacja stanowiła przyczynę rozwiązania z nim stosunku pracy.

Zatem wnioskodawca, dla przyznania prawa do świadczenia przedemerytalnego, spełnia również warunek rozwiązania stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy.

Organ rentowy w istocie nie kwestionował tej okoliczności, zwracając uwagę na fakt natury formalnej, tj. wystawienia przez wnioskodawcę, jako kuratora sądowego, dla siebie, świadectwa pracy, na stanowisku prezesa zarządu Spółki.

Dla rozstrzygnięcia sprawy istotnym jest, że rozwiązanie z wnioskodawcą stosunku pracy z dniem 31 grudnia 2016 r., jak wykazało postępowanie dowodowe, nastąpiło z przyczyn dotyczących zakładu pracy, natomiast kwestia formalna, dotycząca tego, kto powinien wydać wnioskodawcy (podpisać) to świadectwo, ma w tym przypadku charakter drugorzędny.

Wnioskodawca spełnia więc warunki do przyznania mu prawa do świadczenia przedemerytalnego, w tym warunek posiadania 40 lat ubezpieczenia do dnia rozwiązania stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, tj. do dnia 31 grudnia 2016 r.

W tej sytuacji wnioskodawcy od dnia 2 sierpnia 2017 r. - od następnego dnia po złożeniu wniosku - przysługuje prawo do świadczenia przedemerytalnego (art. 7 ust. 1 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych).

Od tego wyroku apelację wniósł organ rentowy – Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. zaskarżając wyrok w całości. Wyrokowi zarzucał naruszenie przepisów:

1. postępowania polegające na błędnym ustaleniu stanu faktycznego przez przyjęcie, że Centrum Usługowo-handlowe (...) Sp. z o.o. uległo likwidacji z dniem 31 grudnia 2015 roku w sytuacji gdy zgodnie z art.9 ust.2a ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 roku Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym spółkę z dnia 1 stycznia 2016 roku uznaje się za wykreśloną z rejestru oraz że przyczyną rozwiązania stosunku pracy z wnioskodawcą z dniem 31 grudnia 2016 roku była likwidacja pracodawcy w sytuacji, gdy byt prawny ustał już od 1 stycznia 2016 roku;
2. postępowania tj. art.233 § 1 kpc przez błędną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego w postaci zeznań H. G. dotyczących likwidacji pracodawcy, posiadania przez niego prawa do reprezentowania spraw spółki oraz prowadzenia spraw spółki i trybu rozwiązania stosunku pracy oraz świadectwa pracy wystawionego przez wnioskodawcę;
3. przepisów prawa materialnego art.2 ust.1 pkt 5 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 roku o świadczeniach przedemerytalnych poprzez jego błędne zastosowanie i przyjęcie, że wnioskodawca spełnia przesłanki do przyznania mu prawa do świadczenia przedemerytalnego.

Wnosił o zmianę wyroku i oddalenie odwołania względnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania oraz zasądzenia na rzecz organu rentowego kosztów postępowania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest niezasadna i podlega oddaleniu. Sąd Apelacyjny podziela zarówno ustalenia, jak i rozważania prawne zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

Sąd Okręgowy prawidłowo przyjął, iż wnioskodawca spełnił przesłankę wymienioną w art. 2 ust. 1 pkt 5 ustawy z 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2148). Z ustaleń poczynionych przez Sąd pierwszej instancji, które nie zostały przez apelującego zakwestionowane zarzutami prawa procesowego, wynika bezspornie, że rzeczywistą przyczyną ustania stosunku pracy ubezpieczonego była likwidacja zakładu pracy.

W niniejszej sprawie występuje wyjątkowa sytuacja pod względem faktycznym i prawnym – nie ulega wątpliwości, że podmiot zatrudniający wnioskodawcę przesłał istnieć wobec faktycznego zaprzestania działalności. Wniosek o ogłoszenie upadłości spółki został oddalony, dlatego też nie istniała prawna możliwość zakończenia bytu prawnego spółki. Wnioskodawca był ustanowionym przez Sąd Rejonowy kuratorem z uwagi na to, że spółka nie miała organów do jej reprezentowania i jego obowiązkiem było podjęcie działań likwidacyjnych. Okoliczność ta oznacza, że do czasu likwidacji spółki był on jedyną osobą uprawnioną do reprezentowania spółki. Za błędne należy uznać stanowisko organu rentowego o decydującym dla określenia daty likwidacji przedmiotowej spółki dnia 1 stycznia 2016 roku. Data ta bowiem wynika wyłącznie z treści przepisów ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 roku Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym, które wprowadziły w art.9 ust.2a zasadę ponownego wpisu do rejestru sądowego podmiotów podlegających obowiązkowi wpisu. W razie niezłożenia wniosku – podmioty te uznaje się za wykreślane z dniem 31 grudnia 2015 roku. Skoro spółka (...) nie miała organów do reprezentacji w celu złożenia stosownego wniosku, to naturalną konsekwencją było uznanie za wykreśloną z dniem określonym w ustawie, a nie był to dzień faktycznego zakończenia działalności likwidacyjnej. Likwidacja jest pewnym procesem, zwykle rozciągniętym w czasie, obejmującym formalny stan związany z wyrejestrowaniem działalności w organie ewidencyjnym oraz faktyczne i trwałe zakończenie prowadzonej działalności i rozwiązanie w związku z tym stosunków pracy ze wszystkimi pracownikami w celu zakończenia działalności, z którą wiązało się prowadzenie zakładu pracy w znaczeniu przedmiotowym. Obowiązkiem wnioskodawcy było zakończenie działalności spółki oraz rozwiązanie stosunków pracy ze wszystkimi pracownikami co uczynił, i czego żaden z organów administracji – Powiatowy Urząd Pracy i ZUS nie kwestionował. Pozostała jedynie kwestia jego stosunku pracy – nie było już żadnej możliwości wystawienia mu świadectwa pracy przez pracodawcę Spółkę, której był kuratorem. W tej sytuacji musiał sam

sporządzić świadectwo pracy. W naszym systemie prawnym nie istnieje bowiem prawna możliwość zastąpienia tego dokumentu, ale z uwagi na likwidację pracodawcy - ustał też stosunek pracy z mocy samego prawa.

Sąd Apelacyjny w całej rozciągłości podziela zarówno ustalenia faktyczne, jak i wnioski prawnicze zawarte w motywach zaskarżonego wyroku. W tej sytuacji nie zachodzi potrzeba ich powtórzenia (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 22 kwietnia 1997 roku II UKN 61/97 – OSNAPiUS 1998/3/104, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1998 roku I PKN 339/98 – OSNAPiUS 1998/24/776).

W tej sytuacji Sąd Apelacyjny uznał, że zaskarżony wyrok w pełni odpowiada przepisom prawa, dlatego apelacja nie może być uwzględniona.

Mając powyższe na względzie Sąd Apelacyjny na podstawie art.385 KPC orzekł, jak w sentencji.

Orzeczenie o kosztach Sąd Apelacyjny oparł na przepisach art.98 KPC oraz § 9 ust 2 i § 10 ust.1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2015 poz.1804).